

Voorzitter Provinciale Staten Zeeland

Onderwerp

Onderzoeksrapport over de Wet Bibob en de toepassing hiervan in de gemeenten van de provincies Noord-Brabant en Zeeland

Zaaknummer

28680

Verzonden

Middelburg, 20 april 2022

Geachte voorzitter,

Als provincie Zeeland, provincie Noord-Brabant en Taskforce-RIEC Brabant Zeeland vinden we het belangrijk dat gemeenten de mogelijkheden van de Wet Bibob ten volle kunnen benutten. Zo voorkomen we immers dat de overheid ongewild criminele activiteiten faciliteert, beschermen we bonafide ondernemers tegen oneerlijke concurrentie en houden we niet integere partijen buiten de deur.

Om meer inzicht te krijgen in hoe de Brabantse en Zeeuwse gemeenten ervoor staan met betrekking tot de toepassing van de Wet Bibob hebben beide Commissarissen van de Koning van Noord-Brabant en Zeeland afgelopen jaar een Bibob APK laten uitvoeren door het Expertisecentrum Veiligheid van Avans Hogeschool. Graag informeren wij u over het recent opgeleverde onderzoeksrapport, dat door beide Commissarissen van de Koning op 8 april jl. is aangeboden aan de burgemeesters van Zeeland en Noord-Brabant.

Uitkomsten en aanbevelingen

Voor het volledige inzicht in de resultaten, conclusies en aanbevelingen verwijzen wij u graag naar het onderzoeksrapport dat is gepubliceerd op de website van Avans Hogeschool:

<https://www.avans.nl/onderzoek/projecten/detail/onderzoek-bibob-apk-noord-brabant-en-zeeland>

Een aantal van de belangrijkste uitkomsten en aanbevelingen willen we hieronder kort uitlichten.

Alle Zeeuwse en Brabantse gemeenten beschikken over een eigen Bibob-beleid en op meerdere plaatsen zijn initiatieven ontstaan om regionaal Bibob-beleid af te stemmen. Bij alle gemeenten is een Bibob-functionaris, al dan niet deeltijd, actief. Ten aanzien van vastgoedtransacties, subsidies en overheidsopdrachten wordt de Wet Bibob in een groot deel van de gemeenten niet toegepast. Als de toepassing blijft zoals de stand van zaken in 2021, dan kan sprake zijn van waterbedeffecten.

Er gaat een preventieve werking uit van het feit dat een gemeente Bibob toepast en in veel gemeenten blijkt een betekenisvolle persoonlijke betrokkenheid van de burgemeester bij de uitvoering van het Bibob-beleid. Een Bibob-formatie van meerdere personen maakt het mogelijk om gebruik te maken van een tweetraps-beoordeling en/of toepassing van het vier-ogen principe. Het vergroten van de interne awareness over Bibob is een best practice die voor alle gemeenten waardevol kan zijn. Het periodiek evalueren en mogelijk actualiseren van het gemeentelijk Bibob-beleid heeft meerdere voordelen.

Tijdens het onderzoek is duidelijk naar voren gekomen dat de Bibob-functionarissen die werkzaam zijn in de gemeenten van Noord-Brabant en Zeeland veel hart voor de zaak hebben, een grote professionele betrokkenheid bij hun werk voelen en onverdeeld de noodzaak van de Wet Bibob

voelen. Het overkoepelende thema van dit onderzoek is de vraag of in de provincies Noord-Brabant en Zeeland de spreekwoordelijke 'dijken even hoog zijn' ten aanzien van de toepassing van de Wet Bibob. Het antwoord hierop luidt 'nee', maar er is wel perspectief om dit punt te bereiken.

Aanbevelingen die het rapport oplevert zijn talrijk, maar de belangrijkste rode draden hierin liggen op het vlak van a) beleidsafstemming, b) gedegen Bibob-cursus aanbod, c) periodieke evaluatie van Bibob-beleid, d) consistente toepassing van de Wet Bibob door alle gemeenten op dezelfde type beschikkingen, e) voldoende capaciteit voor continuïteit en tot slot f) het nader invullen van de rol die het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum (RIEC) kan spelen in het creëren van een gelijk speelveld.

Vervolg

Met het aanbieden van het onderzoeksrapport aan de burgemeesters van Zeeland en Noord-Brabant willen beide Commissarissen van de Koning benadrukken dat er geen eindpunt is bereikt, maar juist een startpunt van een gezamenlijk vervolgtraject:

- Zij doen de gemeenten het aanbod om deel te nemen aan een aantal (nader te plannen) leerkring bijeenkomsten, onder leiding van de onderzoekers van Avans Hogeschool, om met de Bibob-functionarissen van de gemeenten verder te spreken over de onderzoeksresultaten en de aanbevelingen;
- Zij hebben aangekondigd dat de opgeleverde benchmarktool, die het mogelijk maakt voor gemeenten om in de toekomst zelf periodiek de stand van zaken rond de Wet Bibob te peilen, door de Taskforce-RIEC Brabant Zeeland zal worden omgezet naar een handzame digitale applicatie;
- Ook gaan de beide provincies, als opdrachtgevers van het onderzoek, op korte termijn in gesprek met de directie van de Taskforce-RIEC om te spreken over het vervolgaanbod (met name de rol van het RIEC daarin);
- Verder kan worden opgemerkt dat de Wet Bibob een belangrijk thema is in zowel de Zeeuwse als de Brabantse norm weerbare overheid;
- De uitkomsten van het onderzoek worden landelijk gedeeld met andere provincies;
- In de verdere vormgeving van ons beleid en uitvoering op het gebied van ondermijning zal ook gebruik worden gemaakt van de landelijke kennis/kunde die via het strategisch kenniscentrum ondermijning wordt ontwikkeld;
- Tenslotte vindt het college van GS het belangrijk dat gemeenten aandacht besteden aan voorlichting voor bedrijven en werken aan verwachtingsmanagement voor bedrijven over het Bibob onderzoek.

Het rapport laat zien dat alle gemeenten nut en noodzaak van het wettelijk Bibob-instrumentarium erkennen en daar met veel professionele betrokkenheid dagelijks mee aan de slag zijn, van Bibob-functionaris tot burgemeester. Met als gezamenlijk doel: de integriteit van onze overheden beschermen en bevorderen! Dat het rapport ook diverse aanbevelingen, best practices en aanknopingspunten biedt om in de toekomst de 'dijken even hoog' te maken, zien beide provincies als een mooie kans om de mogelijkheden van de Wet Bibob nog beter te benutten.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

U wordt verzocht om in uw correspondentie steeds het zaaknummer te vermelden.

